

ANOTAČNÝ ZÁZNAM

- a) MVDr. Ľubomír Jaký
- b) Monitorovanie moru včelieho plodu a vyšetrenie meliva na jeho prítomnosť vo včelstvách v rámci Základnej organizácie Slovenského zväzu včelárov Stupava v rokoch 2006-2009,
- c) Senec, Regionálna veterinárna a potravinová správa, 2010, strán 57, tabuliek 6, literárnych citácií 85, obrázkov 10, príloh 1,
- d) Zhodnotenie monitoringu moru včelieho plodu a vyšetrení meliva na jeho prítomnosť.

V rokoch 2006 - 2009 bol monitorovaný výskyt moru včelieho plodu a laboratórne vyšetovanie meliva u včelstiev včelárov Základnej organizácie Slovenského zväzu včelárov Stupava (ZO SZV).

Pri hodnotení nákazovej situácie je možné vysloviť celkovú spokojnosť, nakoľko za sledované roky nebol diagnostikovaný mor včelieho plodu. V minulosti, hlavne v rokoch pred koncom minulého storočia sa vyskytovalo niekoľko ohnísk moru včelieho plodu.

U dvoch včelárov ZO SZV Stupava a to v katastrálnom území (k.ú.) Stupava a susednom k.ú. Borinka bol výskyt moru včelieho plodu od septembra 2005. Zánik moru včelieho plodu v ohnisku Borinka bol vo februári 2007 a v ohnisku Stupava v septembri 2008.

Snaha, aby bolo možné poznať nákazovú situáciu a hlavne predchádzať vzniku tak závažného ochorenia ako je mor včelieho plodu, viedla funkcionárov ZO SZV a hlavne jej tajomníka k zisteniu objektívneho stavu. Túto skutočnosť a objektivitu videli vo vyšetovaní meliva od všetkých včelstiev svojich včelárov. Pre komplexnosť epizootologického šetrenia a monitoringu zapojili i ostatných včelárov, ktorí mali stanovište včelstiev v teritóriu stupavskej organizácie a boli členmi iných včelárskych organizácií. Melivo vyšetroval Štátny veterinárny a potravinový ústav Bratislava.

Monitoring pri vyšetovaní meliva sledoval roky 2006 - 2009 a aj keď sa nepodarilo odobrať melivo od všetkých včelárov, boli dosiahnuté tieto výsledky:

V roku 2006 bolo odobratých 43 vzoriek meliva od 38 včelárov z celkového počtu 54 - 70,73 %. Pozitívna bola jedna vzorka avšak klinické vyšetrenie včelstiev bolo negatívne. V roku 2007 bolo vyšetrených 35 vzoriek meliva od 30 včelárov z celkového počtu 53 - 56,30 %. Pozitívne boli 3 vzorky meliva. Pri klinickej prehliadke boli zistené 2 pozitívne včelstvá u dvoch včelárov, z ktorých boli odobraté vzorky na laboratórne vyšetrenie, z ktorých len jedna bola zistená pozitívna. Táto vzorka bola zaslaná na došetrenie do Štátneho veterinárneho a potravinového ústavu v Dolnom Kubíne, kde nebola potvrdená pozitívita. V roku 2008 bolo odobratých najviac vzoriek meliva čo do absolútneho počtu - 52 vzoriek, aj od najväčšieho počtu včelárov - od 43, čo z celkového počtu včelárov je 97,72 %. Pozitívnych bolo zistených najviac vzoriek - 6, avšak pri klinickej prehliadke bol výsledok negatívny. V roku 2009 bolo odobratých 45 vzoriek od 75,50 % evidovaných včelárov a laboratórny výsledok bol negatívny.

Každý rok boli vykonané i klinické prehliadky včelstiev. V roku 2006 a 2009 bolo prehliadnutých 100 % včelstiev, v roku 2007 - 79,76 % a v roku 2008 - 97,61 % včelstiev. Spolu to predstavovalo 3 922 klinických prehliadok, z nich boli 2 pozitívne (r. 2007).

Hodnotené bolo i aerosólové ošetrovanie včelstiev proti klieštikovi včeliemu, ako možnému prenášačovi moru včelieho plodu. I keď ide o nepovinné ošetrovanie, boli dosiahnuté dobré výsledky. Najvyšší percentuálny podiel ošetrovaní včelstiev proti klieštikovitosti bol zaznamenaný v roku 2009 (89,70 %) a najnižší v roku 2006 (70,08 %). Spolu bolo ošetrovaných 3 455 včelstiev, čo predstavuje 83,21 %.

Výsledky nášho monitoringu v rokoch 2006 - 2009 preukázali priaznivú nákazovú situáciu u včelstiev chovaných včelármi ZO SZV Stupava, a ukázali, že uvedený spôsob monitorovania moru včelieho plodu je výhodný, perspektívny a hlavne objektívny, aby včas upozornil na prípadné hroziace nebezpečenstvo.